

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een met naam genoemde ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid naar aanleiding van een aanrijding op 14 november 2003 waarbij hij en de zoon van deze politieambtenaar betrokken waren:

1. de daarover eerder opgemaakte registratieset ten voordele van diens zoon heeft laten wijzigen en hem niet op de hoogte heeft gesteld of laten stellen van de wijziging;
2. zich intimiderend jegens hem heeft opgesteld, onder andere door op 26 of 27 november 2003 in uniform op het terrein van zijn bedrijf met een dienstcamera foto's van zijn auto te maken.

Verder klaagt verzoeker erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid de beslissing om af te wijken van het uitgebreide advies van de regionale klachtencommissie niet althans onvoldoende heeft gemotiveerd.

Ten slotte klaagt verzoeker erover dat de korpsbeheerder zijn verzoek om schade -en kostenvergoeding van 25 november 2005 heeft afgewezen.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker reed op 14 november 2003 met zijn auto op de H.-weg te Nijmegen. Voor een stoplicht remde verzoeker af, waarop een andere bestuurder, naar later bleek Hx, achterop zijn auto botste. Enige tijd later arriveerde een andere auto ter plaatse waaruit een vrouw en een man stapten die zich vervolgens mengden in het conflict dat inmiddels tussen verzoeker en Hx was ontstaan. Achteraf bleek dat deze vrouw (verder aangeduid als Hy) de zuster is van Hx. Zij was op dat moment werkzaam als medewerker publieksopvang bij het politiekorps Gelderland-Zuid. De man die bij haar was, was haar vriend, de heer S., die op dat moment in opleiding was aan de politieschool.
2. Vijf minuten later arriveerden politieambtenaren P. en J. van het politiekorps Gelderland-Zuid ter plaatse. Zij maakten van de aanrijding een registratieset op.
3. Vervolgens arriveerde ook H. ter plaatse. H. is de vader van Hx en op dat moment werkzaam als hoofdagent, medewerker voertuigtechniek bij de afdeling verkeer van het politiekorps Gelderland-Zuid.
4. Per brief van 8 december 2003 wendde verzoekers advocaat zich tot de officier van justitie te Arnhem. In die brief merkte hij onder meer op dat verzoeker, na te zijn aangereden door een andere bestuurder, door deze bestuurder was bedreigd met een vlindermes. Vervolgens was de zuster van deze bestuurder met nog iemand anders ter

plaatste gekomen. Deze waren in burger gekleed maar, zoals achteraf bleek, beiden werkzaam bij de politie. De man sommeerde verzoeker zijn achterbak te openen. Omdat verzoeker dit weigerde liet deze man zijn politielegitimatie zien en sommeerde hij verzoeker opnieuw. Vervolgens verscheen de vader van de bestuurder, politieambtenaar H., ter plaatse, die, naar achteraf bleek, ook bij de politie werkte. Ook kwamen twee geüniformeerde agenten ter plaatste die een registratieset opstelden. H. nam enkele dagen later telefonisch contact op met verzoeker waarbij hij zei dat verzoeker van zijn schadeclaim moest afzien. Weer enkele dagen later verscheen H., geüniformeerd en tezamen met een andere collega, bij het bedrijf van verzoeker waar hij foto's van verzoekers auto maakte. Diezelfde dag is H. nog een keer met een camera teruggekomen. Verder ontving verzoeker een brief van H. in een politie-enveloppe waarin hij aansprakelijk werd gesteld voor de schade die aan de auto van H. was ontstaan. Verzoekers advocaat verzocht de officier van justitie een onderzoek naar deze gang van zaken in te stellen.

5. De officier van justitie gaf de districtschef te Nijmegen vervolgens opdracht om een intern onderzoek in te stellen. De districtschef besloot vervolgens een oriënterend onderzoek in te stellen, dat op 15 juli 2004 werd afgerond met een rapport. Tijdens dit oriënterende onderzoek zijn verzoeker, politieambtenaar P., politieambtenaar J. en de dochter van politieagent H., Hy, gehoord. Uit die verhoren werd duidelijk dat politieambtenaar J., met medeweten van politieambtenaar P., de registratieset had aangepast. Politieambtenaar H. had J. er namelijk op geattendeerd dat een stuk van de verklaring van zijn zoon niet in de registratieset stond vermeld. Op het moment dat H. dit zei, herinnerde J. dit zich weer waarop hij de registratieset had aangepast en naar beide betrokkenen had opgestuurd.

Verder had Hy verklaard dat zij tezamen met haar vriend, S., die op de politieschool zat, ter plaatse was geweest. S. had zijn legitimatiebewijs laten zien om verzoeker ertoe te bewegen zijn auto van de straat te halen om het verkeer te laten doorstromen. Zij wist niets van de vraag aan verzoeker zijn kofferbak te openen.

6. Op 3 april 2004 wendde verzoekers advocaat zich opnieuw tot de officier van justitie te Arnhem. In die brief merkte hij op dat politieambtenaar H. een vals proces-verbaal had opgemaakt. Ter toelichting zond hij een afschrift mee van de registratieset zoals verzoeker die van de politie had ontvangen en een afschrift van de registratieset die zijn verzekeraar van de politie had ontvangen. De laatste registratieset was in het voordeel van de zoon van H. gewijzigd, aldus verzoekers advocaat.

7. Nadat de officier van justitie verzoekers advocaat mondeling had laten weten dat uit het oriënterende onderzoek niet was gebleken dat politieambtenaar H. strafbare feiten had begaan, wendde verzoekers advocaat zich met een klacht over de handelwijze van H. tot het politiekorps Gelderland-Zuid.

I. Ten aanzien van de gedragingen van de politieambtenaar

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat politieambtenaar H. heeft verzocht de van de aanrijding opgemaakte registratieset in het voordeel van zijn zoon te wijzigen alsmede dat politieambtenaar J. daartoe is overgegaan en verzoeker hierover niet heeft geïnformeerd. Verzoeker klaagt er voorts over dat H. zich intimiderend jegens hem heeft opgesteld, onder andere doordat hij enkele dagen na de aanrijding telefonisch had gezegd dat verzoeker van zijn schadeclaim moest afzien, en enkele dagen na dit gesprek in uniform met een collega bij verzoekers bedrijf was verschenen, waar hij foto's van verzoekers auto had gemaakt.

2. In de door politieambtenaren P. en J. direct na het ongeval opgemaakte registratieset staat, voor zover van belang voor het onderzoek, het volgende vermeld:

- onder het kopje:

"16. Omschrijving van de materiële schade" stond bij betrokkene 2 (te weten verzoeker): "trekhaak";

- onder het kopje:

"18. Beknopte duidelijke omschrijving van het ongeval", stond het volgende vermeld:

"Betrokkene 1 reed over de openbare weg, de H.-weg te Nijmegen, komende uit de richting van de van Hx-sstraat, gaande in de richting van G-laan.

Voor hem in dezelfde richting reed betrokkene 2. *Door de noodzaak van het verkeer geboden remde betrokkene 2.* (cursivering No)

Op dat moment was betrokkene 1 niet in staat zijn voertuig tot stilstand te brengen binnen de afstand waarover hij de weg kon overzien en waarover deze vrij was. Hierdoor ontstond tussen beiden een aanrijding."

3. In de later door verzoeker ontvangen registratieset stond het volgende vermeld:

- onder het kopje

"16. Omschrijving van de materiële schade" stond bij betrokkene 2 vermeld: "achterbumper lichte schade"

- onder kopje

- "18. Beknopte duidelijke omschrijving van het ongeval", stond het volgende vermeld:

"Betrokkene 1 reed over de openbare weg, de H.-weg te Nijmegen, komende uit de richting van de van Hx-sstraat, gaande in de richting van G-laan.

Voor hem in dezelfde richting reed betrokkene 2, *die vervolgens afremde* (cursivering No).

Op dat moment was betrokkene 1 niet in staat zijn voertuig tot stilstand te brengen binnen de afstand waarover hij de weg kon overzien en waarover deze vrij was. Hierdoor ontstond tussen beiden een aanrijding.

18. Vervolg omschrijving van het ongeval

Betrokkene 2 verklaarde dat hij door de noodzaak van het verkeer geremd had en betrokkene 1 verklaarde dat betrokkene 2 plotseling afremde en dat er zich geen verkeer voor hem bevond, waarbij derhalve de noodzaak om te remmen zijns inziens ontbrak. Voorts verklaarde betrokkene 1 dat betrokkene 2 kort voor de aanrijding een andere richting koos dan hij met zijn voertuig aangegeven had.

Er is hier sprake van tegenstrijdige verklaringen, waarbij de exacte toedracht niet kon worden vastgesteld.

(art. 19 RVV 1990).

4. Verder verklaarde politieambtenaar P. tijdens het oriënterende onderzoek onder meer het volgende:

"Ik kan mij globaal herinneren dat ik op 14 november 2003 op de H-weg te Nijmegen een aanrijding met materiële schade heb behandeld. (...)

Ter plaatse (...) stonden twee personenauto's. De voorste auto was een grote donkerkleurige auto. Daarachter stond een kleine sportieve blauwe auto. Ik zag dat de kleine auto met de voorzijde tegen de achterzijde van de grote auto was gebotst. Hierbij was de trekhaak van de voorste auto door de bumper en gril van de kleine auto gegaan. (...) Ik kan me herinneren dat er een meisje bijstond die de jonge bestuurder trachtte te kalmeren. (...) Even later herinnerde ik mij dat ze bij de politie receptioniste is op het hoofdbureau te Nijmegen. (...) J. heeft de gegevens van de bestuurder van de grote auto opgenomen. Ik heb de gegevens van Hx opgenomen. Beide bestuurders hebben bij ons hun verhaal gedaan. (...)

Op het moment dat we bijna klaar waren met de aanrijding kwam er een man in burger bij. Hij stelde zich voor als de vader van Hx. Ik wist niet dat het een collega was. Dat hoorde ik later van J.

(...)

Diezelfde middag is er door ons een klad-registratieset opgemaakt. Ik heb die zelf ingevoerd. Een kopie van die registratieset heb ik die dag naar beide partijen gestuurd. Bij de beschrijving van het ongeval op de registratieset heb ik de standaardtekst gebruikt van artikel 19 RVV. Dat is een korte zakelijke tekst met daarin de rijrichting van de voertuigen en dat één van de partijen afremde door de noodzaak van het verkeer geboden en dat de andere partij achterop de eerste partij was gebotst. (...)

Volgens mij enkele dagen later kregen J. en ik een mail over die aanrijding. Ik weet niet van wie die mail kwam. Ik heb J. gevraagd. J. zei tegen mij dat hij het wel wist. Er was iets niet goed in de registratieset. Er moest een zin bij of af, dat weet ik niet meer. Ik heb tegen J. gezegd dat hij die aanpassing maar moest doen. Dat was dus met mijn goedvinden. Ik zocht er niets achter en had er alle vertrouwen in. Omdat een registratieset niet ondertekend wordt heb ik die ook niet meer gelezen."

5. Politieambtenaar J. verklaarde tijdens het oriënterende onderzoek onder meer:

"Ter plaatse aangekomen zagen wij een aantal mensen bij elkaar staan. Ik zag dat er vier mensen bij elkaar stonden. (...) Ik zag dat de voor mij bekende Hy erbij stond. Hy is de dochter van H. Hy werkt achter de balie op het hoofdbureau van Gelderland-Zuid. Ik heb een tijdje op (verzoeker, No) in staan praten om hem te kalmeren en om hem ervan te overtuigen dat wij de aanrijding duidelijk zouden opnemen. (...) Ik heb alle benodigde gegevens opgenomen. (...) Op een gegeven moment kwam H. ter plaatse. H. is een collega die ik redelijk ken van het werk. Gaandeweg het opnemen van de gegevens kwam ik erachter dat de andere partij Hx was. Hx is de zoon van H. (...) Verder was er nog een andere voor mij onbekende man bij. Ik geloof dat dit de vriend van Hy was, maar dit weet ik niet zeker. Verder geloof ik dat deze man ook een collega is. (...) Later op het bureau heeft P. de klad registratieset opgemaakt. Wij hebben twee kopieën gemaakt van deze set en opgestuurd naar de beide betrokkenen.

Op een gegeven moment, ik geloof binnen een aantal weken na de aanrijding, hebben P. en ik een mail ontvangen van H. Ik kan mij de inhoud van die mail niet herinneren. Ik weet ook niet of ik er op gereageerd heb. Kort hierna belde H. mij op. Hij gaf mij te kennen dat zijn zoon Hx op de plaats van aanrijding iets had verklaard, wat niet in de registratieset stond. Hij wilde dat er graag in hebben. Hx zou verklaard hebben dat (verzoeker, No) zonder reden op zijn rem was gaan staan. Toen H. mij dat vertelde herinnerde ik mij dat Hx dat inderdaad op een gegeven moment gezegd had. Ik heb H. verteld dat ik de registratieset zou aanpassen en de vernieuwde set op zou sturen naar beide partijen. Ik weet dat H. bij de Verkeers Ongeval Analyse dienst werkt en daarom hechtte ik waarde aan zijn opmerking. Hij heeft er volgens mij meer kijk op. Ik heb dit aangepast en opgestuurd.

(...)

Ik heb inderdaad dus een aanpassing gedaan in de registratieset. Na deze aanpassing hebben P. en ik er niet meer in gewerkt."

6. Hy verklaarde in het kader van het oriënterend onderzoek onder meer het volgende:

"Ik ben sinds februari 2000 werkzaam bij de politie Gelderland-Zuid. Ik ben medewerker publieksopvang. Ergens in november 2003 belde mijn broer Hx mij op en vertelde mij dat hij een aanrijding had gehad. (...) Mijn broer was overstuurd. (...) Hx vertelde dat er even daarvoor verkeersgevaarlijk gedrag was begaan door de andere partij. (...) Ik heb mijn vriend S. geroepen en wij zijn met zijn auto naar de plaats van het ongeval gereden. (...) S. zat en zit nog steeds op de opleidingsschool van de politie Haaglanden. (...) Wij zagen dat de situatie duidelijk was. Hx was achter op de andere auto geklapt. Er was inmiddels een hele opstopping ontstaan. S. liep naar de andere partij toe. Ik zag dat S. zich legitimeerde met zijn politielegitimatiebewijs om duidelijk te maken dat hij van de politie was. S. wilde namelijk dat Hx en de andere man hun auto's van de straat af zouden halen, zodat het overige verkeer verder kon. (...)

Ik weet dat de collega's en mijn vader na ons zijn gekomen. In welke volgorde dat ze gekomen zijn weet ik niet meer. Ik geloof dat de collega's eerder waren. Mijn vader heeft de schades bekeken. Die man zei dat de schade op zijn auto door deze aanrijding kwam, maar volgens mijn vader was het oude schade. (...)

Ik zou niet weten of iemand aan die man gevraagd heeft om de auto te openen. Ik heb dat niet gehoord."

7. In het kader van de interne klachtbehandeling door de politie verklaarde politieambtenaar H. onder meer het volgende:

"Over genoemde zaak ben ik verleden jaar reeds uitvoerig gehoord omdat er een intern onderzoek naar werd ingesteld.

Over de voor mij positieve uitslag van dit onderzoek ben ik geïnformeerd.

Ten aanzien van de klacht over de bedreiging en belediging kan ik het volgende verklaren.

Op geen enkele wijze heb ik mij schuldig gemaakt aan bedreiging of belediging.

- In privétijd heb ik circa 7 à 8 maal getracht bij zijn huisadres de bewuste Ford te onderzoeken op schade. Telkens trof ik deze auto daar niet aan. Omdat ik nadien tijdens mijn pikettijd na terugkomst van een ongevalsanalyse vlak in de buurt kwam van zijn woning heb ik wederom gekeken of deze Ford daar stond. De Ford bleek daar toen te staan, waarop ik (nog steeds in uniform gekleed) foto's heb gemaakt van het voertuig van de heer C. Toen ik daarmee bezig was werd ik door de heer C. aangesproken. Ik heb hem toen kort en zakelijk uiteengezet waarom ik dit onderzoek instelde. Hierbij heb ik hem naar

mijn mening uiterst correct te woord gestaan.

- Als deskundige heb ik toen vastgesteld dat de heer C. ten onrechte schade claimde ten gevolge van de aanrijding.

- De verzekeringsmaatschappij heb ik hierover geïnformeerd.

- Naar aanleiding van mijn onderzoek werd de reeds in rekening gebrachte premieverhoging aan mijn zoon gerestitueerd."

8. Per brief van 20 juni 2005 deed de districtschef de klacht van verzoeker af. Daarin merkte de districtschef op dat uit het interne onderzoek niet was gebleken dat er sprake was geweest van valsheid in geschrifte en dat verzoeker geen nader bewijs had aangedragen van zijn stelling dat er sprake was geweest van bedreiging en/of belediging.

9. Op 23 juni 2005 liet verzoekers advocaat de politie weten dat hij het niet eens was met de informele afhandeling van de klacht om welke reden hij verzocht om formele behandeling daarvan.

10. Op 13 september 2005 vond de hoorzitting van de klachtencommissie plaats. De commissie adviseerde de korpsbeheerder vervolgens op 23 september 2005 beide klachten van verzoeker gegrond te verklaren. In dit kader overwoog de klachtencommissie het volgende:

"Zowel J. als H. hebben verklaard dat op instigatie van H. enige tijd na het ongeval door J. veranderingen zijn aangebracht in de eerste registratieset, die de kwestie van de oorzaak van en schuld aan de aanrijding in een ander licht stelden.

De klachtencommissie is van oordeel dat H. door dit verzoek, via de interne mail, aan zijn collega's te richten zijn positie als medewerker van de politie, door zijn collega's om zijn verkeersdeskundigheid gerespecteerd, en die als vader van één bij de aanrijding betrokken partijen op ontoelaatbare wijze met elkaar heeft vermengd. Het feit dat H. in deze zaak slechts als vader van één van de partijen was betrokken, had juist voor hem tot grote zorgvuldigheid en terughoudendheid moeten leiden. Daarnaast is het van J. onzorgvuldig geweest om enkel op verzoek van H. een eerder opgemaakte registratieset te wijzigen. Het had zonder meer op zijn weg gelegen om eerst bij Hx en C. (verzoeker; N.o.) de voorgestelde wijzigingen te verifiëren en deze met hen te bespreken. Door dit na te laten heeft J. onbehoorlijk gehandeld jegens C.

(...)

Ten tweede, zo stelt C., was het gedrag van H. bij de afhandeling van aanrijding voor hem, C., beledigend en bedreigend.

Het feit dat C. het gedrag van H. als zodanig heeft ervaren is ook het gevolg van het feit dat H. zijn publieke functie en het gegeven dat hij als vader zijn zoon heeft willen bijstaan, niet gescheiden heeft gehouden, maar vermengd heeft op een manier, waar juist een politieambtenaar in het bijzonder voor op zijn hoede moet zijn. Zo zou het H. gesierd hebben, wanneer hij zich op 14 november 2003 van de plaats van de aanrijding had teruggetrokken, zeker toen duidelijk was dat de afhandeling van de aanrijding door zijn collega's gebeurde.

Hoe groot de verleiding ook was om na 6, 7 keer voor niets te zijn langs geweest, foto's van de auto van C. te maken, het feit dat hij toen in diensttijd was, in uniform was, had hem daarvan direct behoren te weerhouden. Voor C. was inmiddels niet meer duidelijk met wie hij te maken had: de vader van zijn tegenpartij of een medewerker van de politie.

Deze wijze van optreden van H. past een politieambtenaar niet en is dan ook niet behoorlijk geweest jegens C. De klachtencommissie zal de korpsbeheerder adviseren ook dit tweede klachtonderdeel gegrond te verklaren."

11. Bij beslissing van 17 november 2005 deed de korpsbeheerder de klacht van verzoeker als volgt af:

"Klachtonderdeel 1 betreft de onrechtmatigheid, te weten de gestelde valsheid in geschrifte. Uit het intern onderzoek volgt dat hier geen sprake van is. In zoverre is dit klachtonderdeel dan ook ongegrond. Voor zover dit klachtonderdeel ziet op de bejegening, heeft de Klachtencommissie hierover geoordeeld. Zij oordeelt dat de betrokken ambtenaar ter zake onbehoorlijk heeft gehandeld jegens klager. Hierin zal ik de Klachtencommissie volgen.

Ten aanzien van klachtonderdeel 2 heeft de Klachtencommissie eveneens geoordeeld over de bejegening, welke zij niet behoorlijk acht. Over de gestelde onrechtmatige gedragingen, belediging en bedreiging, merk ik uitdrukkelijk op dat hier geen sprake van is.

(...)

besluit ik klachtonderdeel 1 gegrond te verklaren voor zover dit betrekking heeft op de bejegening en ongegrond voor zover dit ziet op de onrechtmatigheid. Klachtonderdeel 2 verklaar ik ter zake de bejegening ook gegrond en ten aanzien van de gestelde belediging en bedreiging ongegrond."

12. In reactie op de door de Nationale ombudsman in onderzoek genomen klacht liet de korpsbeheerder weten dat zij het op dit punt gegeven advies van de klachtencommissie ten aanzien van de bejegening door de politieambtenaren had overgenomen en verzoekers klacht op dat punt gegrond had verklaard. De klacht ten aanzien van de onrechtmatigheid van het politieoptreden, namelijk dat de politieambtenaren zich met deze handelwijze schuldig hadden gemaakt aan valsheid in geschrifte, vond zij niet gegrond. Ter

toelichting gaf zij aan dat zij met dit onderscheid duidelijk heeft willen aangeven dat in een klachtprocedure de behoorlijkheid van een gedraging centraal staat en niet de onrechtmatigheid of strafbaarheid daarvan.

13. Betrokken politieambtenaar J. liet in antwoord op de door de Nationale ombudsman in onderzoek genomen klacht weten dat hij naar eer en geweten een registratieset van de aanrijding had opgemaakt die hij later had gewijzigd omdat deze niet volledig was. Dit gebeurt volgens J. heel vaak omdat zaken nog niet direct helder zijn. Volgens J. waren er inhoudelijk geen zaken veranderd die nadelig voor verzoeker hadden kunnen zijn. Beide partijen had hij vervolgens een afschrift van de gewijzigde registratieset opgestuurd. Dat verzoeker deze registratieset niet van hem had ontvangen, was volgens hem dan ook niet waar. Hij had het idee dat verzoeker hem in een kwaad daglicht wilde stellen.

14. In zijn nadere reactie van 8 mei 2007 liet de korpsbeheerder onder meer het volgende weten. Het (hiervóór onder 5. genoemde) interne oriënterend onderzoek was afgesloten nadat duidelijk was dat geen sprake was van strafbaar handelen. Daarom was het feit dat H. foto's had gemaakt van verzoekers auto niet verder onderzocht. De lijnchef heeft de uitkomst van dit interne onderzoek teruggelinkt aan H. H. heeft met de lijnchef over de klachten gesproken en heeft bevestigd dat hij in uniform deze foto's had gemaakt. Behalve dit gesprek heeft het oriënterend onderzoek niet geleid tot enige actie richting de betrokken politieambtenaren. Daar was ook geen aanleiding voor, omdat het niet ongebruikelijk is dat een registratieset bij gebleken onvolkomenheden later wordt aangepast. Het oordeel van de korpsbeheerder over deze klacht is door tussenkomst van de verantwoordelijke lijnchefs als leermoment ter kennis gebracht van de betrokken politieambtenaren, maar verder is geen actie jegens hen ondernomen.

Beoordeling

15. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Het begrip onpartijdigheid heeft betrekking op de houding van bestuursorganen tegenover burgers en het onderwerp van de zaak. Die houding dient vrij te zijn van vooringenomenheid en vooroordeel. Ook de schijn van partijdigheid moet worden vermeden.

Het wijzigen van de registratieset

16. Een registratieset is van belang voor de civielrechtelijke afwikkeling van een verkeersongeval door de verzekeringsmaatschappijen van betrokkenen. Om die reden behoren op dat formulier alle gegevens te worden vermeld die van belang zijn voor de vaststelling van de schuld aan de aanrijding. Het moet hierbij gaan om geconstateerde feiten. Eventuele conclusies moeten zijn gebaseerd op vaststaande feiten of op bijzondere wetenschap van degene die het formulier invult. Wanneer onvoldoende vaststaat wie

schuldig is aan de aanrijding, verdient het aanbeveling dat in het registratieformulier de lezing van elk van de partijen - kort - wordt weergegeven.

17. In het geval van verzoeker is vast komen te staan dat de politie twee registratiesets van de aanrijding waarbij hij betrokken was, heeft opgemaakt. Eén is aan de hand van de ter plaatse opgemaakte aantekeningen nog diezelfde middag op het politiebureau opgemaakt, en later die dag in afschrift naar beide partijen gestuurd. De ander is, nadat politieambtenaar H. hierom had verzocht, enige tijd later opgesteld en vervolgens naar verzoeker gestuurd. De Nationale ombudsman heeft tussen de beide registratiesets een duidelijk inhoudelijk verschil geconstateerd: niet alleen is de schade anders omschreven maar bovendien werd in de eerste registratieset als feit gepresenteerd dat verzoeker door "de noodzaak van het verkeer geboden" had moeten remmen terwijl in de latere registratieset in dit kader slechts staat vermeld dat verzoeker afremde. Bovendien is in deze set ook het kopje "omschrijving van het ongeval" ingevuld. Daarin is onder meer aangegeven dat betrokkene 1, te weten Hx, had verklaard dat verzoeker plotseling afremde terwijl er geen verkeer voor hem reed alsmede dat verzoeker kort voor de aanrijding een andere richting koos dan dat hij met zijn richtingaanwijzer had aangegeven. De Nationale ombudsman stelt dan ook vast dat de beide registratieschetsen op het meest essentiële punt, te weten de toedracht van de aanrijding, van elkaar verschillen en wel zodanig dat verzoeker, anders dan politieambtenaar J. stelt, als gevolg van de tweede opgemaakte registratieset in een nadeligere positie is komen te verkeren. Dit werpt dan ook de vraag op of deze handelwijze juist is geweest. De Nationale ombudsman is van oordeel van niet en wel om de volgende redenen.

18. Politiefunctionarissen P. en J. konden zich voor het opmaken van de registratieset baseren op de verklaringen van de betrokkenen en de aanwijzingen ter plaatse (waaronder de rijrichting, plaats en schade van de betrokken auto's). Verwacht mag worden dat politieambtenaren P. en J. deze omstandigheden tegen elkaar hebben afgewogen en vervolgens hun conclusie omtrent de toedracht van het ongeval in de registratieset hebben vermeld. Nu als conclusie in de eerste opgemaakte registratieset stond vermeld dat verzoeker door de noodzaak van het verkeer geboden had moeten remmen waarna Hx achterop hem botste, hebben de betrokken politieambtenaren ten minste de indruk gewekt dat over de toedracht van het ongeval bij hen op dat moment geen enkele twijfel bestond op grond waarvan de Nationale ombudsman het aannemelijk acht dat de beide betrokkenen daarover ter plaatse eensluidend hebben verklaard. De Nationale ombudsman begrijpt dan ook niet waarom deze lezing later is gewijzigd. In het geval namelijk onvoldoende duidelijk was geweest wie schuldig was aan het ongeval, hadden de politiefunctionarissen reeds op dat moment zowel de lezing van verzoeker als de lezing van Hx in de registratieset moeten vermelden. De politiefunctionarissen hadden daarbij dan expliciet moeten aangeven hetgeen verzoeker over de toedracht van de aanrijding verklaarde en hetgeen de tegenpartij daarover verklaarde. In dat geval had de politie zich ook moeten onthouden van de conclusie dat verzoeker door de noodzaak van het verkeer

geboden, had moeten remmen. De stelling van politieambtenaar J. dat de ter plaatse opgemaakte registratieset niet volledig was en het heel vaak gebeurt dat deze sets later worden aangevuld omdat zaken nog niet direct helder zijn, kan de Nationale ombudsman niet volgen nu een kopie/doordruk van de ter plaatse opgemaakte registratieset zowel aan verzoeker als aan de andere bestuurder was verzonden, verder geen nader onderzoek heeft plaatsgevonden en er blijkens de eerste opgemaakte registratieset ook geen onbeantwoorde vragen waren.

Daarbij komt dat het verzoek om wijziging van de registratieset afkomstig was van politieambtenaar H. H. was zelf geen betrokkene bij de aanrijding, was niet aanwezig ten tijde van de aanrijding en kon over de toedracht daarvan, en over hetgeen zijn zoon ter plaatse tegenover de politieambtenaren had verklaard, dan ook niets ter zake dienende verklaren. Dit alleen al had reden voor J. moeten zijn om geen gevolg te geven aan het verzoek van H. Wat J. verder nog voor ogen had moeten houden was dat door de aanrijding schade was ontstaan aan de auto van H. waardoor H. een belang had bij het wijzigen van de registratieset. Ook het feit dat H. een politieambtenaar was, en bovendien werkzaam bij de verkeersdienst, had bij J. tot terughoudendheid moeten leiden. De Nationale ombudsman acht het namelijk niet ondenkbaar dat juist hierdoor bij verzoeker de indruk is ontstaan dat H. voor elkaar heeft gekregen wat een gewone burger niet zou zijn gelukt waardoor de schijn van partijdigheid onvoldoende is vermeden.

De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de inwilliging van het verzoek om achteraf de tekst van de registratieset aan te passen, om die reden in strijd is geweest met het verbod van vooringenomenheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Het voorgaande vormt reden tot het doen van een aanbeveling.

19. Overigens betekent dit niet dat ter plaatse opgemaakte registratiesets achteraf nooit kunnen worden aangevuld c.q. gewijzigd. Dit behoort echter wel met de nodige zorgvuldigheid te geschieden. Dit betekent dat in het geval een wijziging/aanvulling wordt aangebracht in een reeds aan betrokkenen overhandigde registratieset, dit vooraf aan betrokken moet worden aangekondigd waarbij moet worden aangegeven waarom tot deze aanvulling is besloten. Daarbij moeten betrokkenen in beginsel in de gelegenheid worden gesteld hun commentaar daarop te geven, welk commentaar ofwel in de registratieset moet worden opgenomen ofwel in een aparte bijlage moet worden vermeld.

Het verzoek van politieambtenaar H.

20. Met de klachtencommissie is de Nationale ombudsman van oordeel dat H., gelet op zijn positie, nimmer aan J. een dergelijk verzoek om aanpassing van de registratieset had mogen doen. H. had zich moeten realiseren dat daarmee de indruk zou ontstaan dat hij op

ontoelaatbare wijze gebruik maakte van de ingang die hij nu eenmaal als politieambtenaar had.

Ook H. heeft door zijn handelwijze in strijd gehandeld met het verbod van vooringenomenheid.

21. De vraag of beide politieambtenaren zich daarmee schuldig hebben gemaakt aan het plegen van strafbare feiten (valsheid in geschrifte/meineed) kan de Nationale ombudsman niet beantwoorden. Dit is ter beoordeling van de rechter. Wel hecht hij eraan in dit kader het volgende op te merken.

22. Naar aanleiding van de brieven van de advocaat van verzoeker, heeft de politie, na opdracht van de officier van justitie daartoe, een oriënterend onderzoek ingesteld. Hierbij lijkt de nadruk vooral te zijn gelegd op de vraag of er door betrokken politieambtenaar H. strafbare feiten waren begaan terwijl een oriënterend onderzoek juist is bedoeld om te kijken of er sprake is geweest van *integriteitschendingen* waarna een keuze kan worden gemaakt tussen een eventueel disciplinair of strafrechtelijk traject. Het is dus niet zo dat van een integriteitschending pas sprake kan zijn indien er een vermoeden van strafbaar handelen is. Dat het onderzoek zich hiertoe kennelijk heeft beperkt, is naar het oordeel van de Nationale ombudsman dan ook niet juist geweest. Het beeld dat verzoekers advocaat in zijn brieven heeft geschetst komt er namelijk met name op neer dat een aantal politieambtenaren misbruik van hun positie zouden hebben gemaakt. Hiertoe heeft hij verschillende gedragingen, begaan door verschillende politieambtenaren genoemd. Zo stelde hij dat S. zijn politielegitimatie liet zien en verzoeker daarbij sommeerde zijn kofferbak te openen, noemde hij de inhoud van de diverse telefoongesprekken tussen verzoeker (en zijn advocaat), het maken van foto's door H. en het valselijk opmaken van de registratieset.

Voor de geloofwaardigheid van de politie is het van belang dat dergelijke signalen over mogelijke integriteitschendingen serieus worden opgepakt en dus goed worden onderzocht. Het oriënterende onderzoek had zich in dit geval dan ook niet moeten beperken tot de vraag of H. zich schuldig had gemaakt aan het plegen van valsheid in geschrifte en/of meineed, maar had zich over alle gedragingen en over alle genoemde politieambtenaren moeten uitstrekken, daarbij in acht nemende dat juist de verschillende gedragingen in samenhang gezien verzoeker de indruk hebben gegeven dat er sprake was van een samenspanning tegen hem. De Nationale ombudsman vindt dan ook dat het oriënterende onderzoek niet op juiste wijze is uitgevoerd.

Ten aanzien van het maken van foto's

23. Het verbod van misbruik van bevoegdheid houdt in dat bestuursorganen een bevoegdheid niet gebruiken voor een ander doel dan waartoe die bevoegdheid is gegeven.

Dit verbod betekent dat ambtenaren een specifieke opsporingsbevoegdheid niet mogen hanteren met het doel om onderzoek te doen naar gedragingen die buiten het kader vallen waarbinnen de bevoegdheid is verleend.

24. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman is voldoende vast komen te staan dat politieambtenaar H. op 27 november 2003, tezamen met een collega, in politie-uniform op het terrein van verzoekers bedrijf is geweest en daar met een camera foto's van verzoekers auto heeft gemaakt.

25. Met de klachtencommissie en de korpsbeheerder is de Nationale ombudsman van oordeel dat H. met deze handelwijze zijn rol als vader niet heeft gescheiden van zijn werk als politieagent hetgeen niet juist is geweest. H. heeft de opsporingsbevoegdheid die hij als politieambtenaar had, aangewend voor privédoeleinden. Het is immers voor een burger niet toelaatbaar dat hij op dergelijke wijze probeert aan te tonen dat er aan de auto van de tegenpartij geen schade door de aanrijding is ontstaan omdat hiermee een ontoelaatbare inbreuk wordt gemaakt op de privacy van de ander. Dergelijk onderzoek had H. dan ook aan bevoegde deskundigen, zoals de verzekeraar, moeten overlaten.

Bovendien had H. ook meer stil moeten staan bij de mogelijke indruk die het maken van foto's in politie-uniform op dat moment bij verzoeker zou kunnen wekken. Niet valt immers uit te sluiten dat, hoewel van een concrete bedreiging niets is gebleken, verzoeker zich door dit gedrag wel geïntimideerd heeft gevoeld. Het gedrag van H. is dan ook in strijd geweest met het verbod van misbruik van bevoegdheid.

Ook op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de klacht dat de korpsbeheerder niet voldoende heeft gemotiveerd waarom zij van het advies van de klachtencommissie is afgeweken.

Bevindingen

1. Nadat verzoekers advocaat van de officier van justitie te horen had gekregen dat uit het oriënterende onderzoek niet was gebleken dat er strafbare feiten waren gepleegd, diende hij op 1 april 2005 een klacht in over het politieoptreden. Volgens de advocaat van verzoeker had politieambtenaar H. zich schuldig gemaakt aan het plegen van valsheid in geschrifte. Daarnaast had politieambtenaar H. verzoeker bedreigd en beledigd.

2. Op 2 juni 2005 vond een gesprek plaats met verzoeker en zijn advocaat waarbij hun onder andere werd meegedeeld dat de klacht over de valsheid in geschrifte niet behandeld zou worden omdat uit het interne onderzoek was gebleken dat hiervan geen sprake was geweest. Vervolgens heeft de klachtbehandelaar op 6 juli 2005 een gesprek gevoerd met de betrokken politieambtenaar H. De klachtbehandelaar concludeerde daarop dat van valsheid in geschrifte, noch van bedreiging of belediging sprake was geweest op grond

waarvan hij de klacht niet gegrond achtte. Per brief van 20 juni 2005 is deze uitkomst door de chef van het district Stroomland aan verzoekers advocaat meegedeeld. Daarop heeft verzoekers advocaat op 23 juni 2005 aangegeven dat hij formele behandeling van verzoekers klacht wenste.

3. In het kader van de formele afhandeling werd verzoekers klacht voor advies aan de klachtencommissie voorgelegd. Op 13 september 2005 vond de mondelinge behandeling van de klacht plaats waarna de klachtencommissie op 23 september 2005 advies uitbracht.

De klachtencommissie adviseerde de korpsbeheerder de beide klachten gegrond te verklaren en overwoog daartoe zoals hiervóór onder I. bevindingen onder 10 is weergegeven.

4. De korpsbeheerder deed de klacht van verzoeker op 17 november 2005 als volgt af:

"Klachtonderdeel 1 betreft de onrechtmatigheid, te weten de gestelde valsheid in geschrifte. Uit het intern onderzoek volgt dat hier geen sprake van is. In zoverre is dit klachtonderdeel dan ook ongegrond. Voor zover dit klachtonderdeel ziet op de bejegening, heeft de Klachtencommissie hierover geoordeeld. Zij oordeelt dat de betrokken ambtenaar ter zake onbehoorlijk heeft gehandeld jegens klager. Hierin zal ik de Klachtencommissie volgen.

Ten aanzien van klachtonderdeel 2 heeft de Klachtencommissie eveneens geoordeeld over de bejegening, welke zij niet behoorlijk acht. Over de gestelde onrechtmatige gedragingen, belediging en bedreiging, merk ik uitdrukkelijk op dat hier geen sprake van is.

(...)

besluit ik klachtonderdeel 1 gegrond te verklaren voor zover dit betrekking heeft op de bejegening en ongegrond voor zover dit ziet op de onrechtmatigheid. Klachtonderdeel 2 verklaar ik ter zake de bejegening ook gegrond en ten aanzien van de gestelde belediging en bedreiging ongegrond."

Ten aanzien van de gegrondverklaring van verzoekers klacht, bood de korpsbeheerder haar excuses aan. Tevens merkte zij op dat de betreffende handelwijze de benodigde aandacht binnen het korps zou krijgen.

5. In zijn verzoek aan de Nationale ombudsman merkte verzoekers advocaat onder meer op dat de korpsbeheerder verzoekers klachten slechts ten dele en in afwijking van het advies van de klachtencommissie, gegrond had verklaard. Bovendien, zo stelde verzoekers advocaat, had de korpsbeheerder niet gemotiveerd waarom zij van het advies van de klachtencommissie was afgeweken.

6. In reactie op deze in onderzoek genomen klacht liet de korpsbeheerder de Nationale ombudsman weten dat zij niet is afgeweken van het advies van de klachtencommissie maar dit advies juist heeft gevolgd. Wel heeft zij willen benadrukken dat de klachtencommissie slechts heeft geadviseerd over de bejegening.

Beoordeling

7. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit betekent dat een bestuursorgaan dient in te gaan op de klacht zoals die door een burger is geformuleerd en de beoordeling van de klacht voldoende dient te motiveren.

8. Uit het onderzoek van de Nationale ombudsman is gebleken dat de korpsbeheerder met haar oordeel niet zozeer is afgeweken van het advies van de klachtencommissie, maar een onderscheid in haar oordeel heeft aangebracht, welk onderscheid de klachtencommissie niet heeft gemaakt. De korpsbeheerder heeft in haar oordeel namelijk een splitsing aangebracht tussen enerzijds de behoorlijkheid van de geconstateerde gedragingen en anderzijds de rechtmatigheid daarvan. De beide klachten heeft zij op het punt van de bejegening gegrond verklaard maar ten aanzien van de onrechtmatigheid ongegrond. De klachtencommissie heeft dit onderscheid niet gemaakt maar heeft een oordeel gegeven over de behoorlijkheid van de feitelijke gedragingen, namelijk het wijzigen van de registratieset en het gedrag van H. bij de afhandeling van de aanrijding, zonder daarbij in te gaan op de vraag of een dergelijke gedraging nu wel of niet een strafbaar feit opleverde.

9. Omdat de vraag of een bepaalde gedraging strafbaar is of niet, niet in de klachtprocedure kan worden beantwoord, had de korpsbeheerder op dit punt geen enkel oordeel moeten geven maar slechts moeten uitleggen dat in het klachtrecht de behoorlijkheid van een gedraging wordt getoetst en niet de vraag wordt beantwoord of strafbare feiten zijn begaan; daarover kan immers alleen de rechter uitsluitel geven. Door desondanks op dit punt toch een oordeel te geven, heeft de korpsbeheerder onnodig verwarring veroorzaakt. Bovendien kan de Nationale ombudsman zich voorstellen dat met het maken van de opmerking dat een gedeelte van verzoekers klachten ongegrond werd geacht, bij verzoeker de indruk is ontstaan dat zij hiermee het advies van de klachtencommissie heeft willen afzwakken terwijl daar in dit geval geen grond voor bestond. Integendeel, de Nationale ombudsman is van oordeel dat de afzonderlijke gedragingen in onderlinge samenhang bezien, tot geen andere conclusie had kunnen leiden dan dit in dit geval sprake is geweest van ernstig laakbaar gedrag. De korpsbeheerder had de afzonderlijke gedragingen dan ook niet als zodanig moeten blijven bekijken en beoordelen maar had zich moeten realiseren welk beeld dergelijk gedrag in totaliteit bij verzoeker heeft gewekt en tot welke gevolgen dit had kunnen leiden. De kans dat door het gedrag van alle betrokken politieambtenaren de geloofwaardigheid van de

politie in het geding is gekomen, acht de Nationale ombudsman namelijk niet onaannemelijk. Het had dan ook op de weg van de korpsbeheerder gelegen om dit nadrukkelijk te benoemen in haar oordeel alsmede om daarin meer begrip te tonen voor het gevoel dat het politieoptreden mogelijk bij verzoeker had gewekt. Met de wijze van afdoening is niet voldaan aan het motiveringsvereiste. De korpsbeheerder had er goed aan gedaan het voorgaande met alle betrokken politieambtenaren te bespreken.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

10. In dit kader hecht de Nationale ombudsman eraan nog op te merken dat het hem heeft bevreemd dat de politie zich ook in het kader van de informele klachtafhandeling slechts heeft toegespitst op de vraag of er sprake was van strafbaar handelen van H. en zelfs heeft gesteld dat "nu uit het interne onderzoek niet was gebleken dat er valsheid in geschrifte was gepleegd, ten aanzien van deze klacht geen klachtafhandeling meer zou volgen."

Zoals in het voorgaande reeds is opgemerkt, is een klachtprocedure er niet voor om vast te stellen of strafbare feiten zijn begaan. De conclusie uit het interne onderzoek had dan ook geen beletsel mogen zijn om een onderzoek in te stellen naar de door verzoeker gestelde onbehoorlijke gedragingen. Dat een gedraging geen strafbaar feit oplevert, betekent immers nog niet dat zij behoorlijk is.

III. Ten aanzien van het afwijzen van het verzoek om schade- en onkostenvergoeding

Bevindingen

1. Tot slot klaagt verzoeker erover dat de politie heeft geweigerd de schade aan zijn auto en zijn advocaatkosten te vergoeden. Per brief van 25 november 2005 verzocht de advocaat van verzoeker de korpsbeheerder om een bedrag van € 1.785 aan advocaatkosten (inclusief BTW) en een bedrag van € 310 ter zake niet vergoede schade aan verzoekers auto te betalen.

2. De korpsbeheerder wees het verzoek om schadevergoeding af en voerde daartoe onder meer aan dat "een klachtprocedure niet kan worden aangemerkt als een redelijke maatregel ter vaststelling van aansprakelijkheid". Subsidiair gold volgens de korpsbeheerder voor vergoeding van de kosten van rechtsbijstand de dubbele redelijkheidstoets, in die zin dat zowel de aanleiding voor het maken van deze kosten als de omvang van deze kosten redelijk dienen te zijn. Een bedrag van € 1.785 ter verkrijging van een schadevergoeding van € 310 achtte de korpsbeheerder niet redelijk.

Met betrekking tot de door verzoeker gevraagde vergoeding van de schade aan zijn auto, merkte de korpsbeheerder op dat deze schade niet is veroorzaakt door H. Omdat er ook geen verband bestond tussen verzoeker (kennelijk bedoelt de korpsbeheerder verzoekers

schade; No) en de politie op grond waarvan de politie voor de gestelde schade aansprakelijk zou kunnen zijn, wees de korpsbeheerder elke aansprakelijkheid voor deze schade af.

3. In het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman merkte de korpsbeheerder in haar reactie nogmaals op dat een schadevergoedingsverzoek niet thuishoort in een klachtprocedure, maar in het civiele recht

Beoordeling

4. De Nationale ombudsman kan zich niet vinden in de manier waarop de korpsbeheerder is omgegaan met het verzoek om schadevergoeding.

5. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering

6. De korpsbeheerder stelt dat de behandeling van een verzoek om schadevergoeding niet thuishoort in een klachtprocedure, maar in het civiele recht. Dit is een misvatting. Elk bestuursorgaan is gehouden om na te gaan of zijn handelen vanuit een oogpunt van behoorlijkheid reden vormt voor compensatie van door een burger aangevoerd nadeel. Dat geldt zeker ook wanneer een burger een dergelijk handelen via een klacht onder de aandacht brengt van het bestuursorgaan. Daarbij is niet van wezenlijk belang of het bestuursorgaan ook civielrechtelijk aansprakelijk is.

7. In dit geval gaat het in hoofdzaak om de kosten van rechtsbijstand. Doorgaans is voor het voeren van een klachtprocedure geen rechtsbijstand nodig. Het gaat om een laagdrempelige procedure, en het betrokken bestuursorgaan heeft ook zelf belang bij een positieve uitkomst. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij het invoeren van bijstand in een klachtprocedure niet vreemd is. Het onderhavige geval behoort daartoe. Verzoeker kaartte met zijn klacht aan dat hij was blootgesteld aan een serie gedragingen van politieambtenaren die bij hem op z'n minst de indruk konden wekken dat sprake was van partijdig en niet-integer optreden. Een dergelijk optreden waarbij de integriteit een rol speelt, tast het vertrouwen van de betrokken burger in de overheidssdienst aan. Het is dan begrijpelijk en te billijken dat de burger bijstand inroept omdat hij er niet zonder meer op vertrouwt dat de klacht wel onpartijdig en integer zal worden behandeld. Daar komt in dit geval bij dat in eerste instantie de districtschef, en in tweede instantie de korpsbeheerder de klacht hebben afgedaan op een wijze die geheel voorbij ging aan de ernstige aard ervan. Verzoeker vond in feite geen enkel gehoor voor zijn terecht geuite klacht dat hij partijdig en niet-integer was behandeld. Het gaat in zo'n geval niet aan het verzoek om vergoeding van de kosten van rechtsbijstand af te wijzen met een beroep op het feit dat zo'n verzoek doorgaans niet behoeft te worden gehonoreerd.

8. De korpsbeheerder gaf voorts aan dat zij een bedrag van € 1.785 aan rechtsbijstandskosten niet in een redelijke verhouding vond staan met de schade aan de auto van € 310. Daarmee heeft zij echter niet onderkend dat het schade-aspect slechts een onderdeel van de klacht vormde: de rechtsbijstandskosten hadden betrekking op de klachtbehandeling als geheel.

9. De schade aan de auto is niet veroorzaakt door het politieoptreden. Wel staat vast dat de registratieset op onjuiste wijze is gewijzigd, en dat verzoeker daardoor in een nadeliger positie is gebracht. Gelet op dit verband kon de korpsbeheerder het verzoek om schadevergoeding niet zonder meer afwijzen met het enkele argument dat het politieoptreden de schade als zodanig niet had veroorzaakt.

10. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de korpsbeheerder de schadeclaim op ontoereikende gronden heeft afgewezen, en daarmee heeft gehandeld in strijd met het motiveringsbeginsel.

De onderzochte gedraging is op dit punt derhalve niet behoorlijk.

Het voorgaande vormt eveneens reden tot het doen van een aanbeveling.

Slotbeschouwing

Deze zaak vraagt om twee redenen de aandacht.

In de eerste plaats houdt het politieoptreden een duidelijke integriteitschending in. De politie heeft de registratie van een aanrijding tussen verzoeker en een ander achteraf zonder goede reden ten nadele van verzoeker gewijzigd. De politieambtenaar die daartoe het initiatief nam is de vader van de andere bestuurder die bij het ongeval was betrokken en de eigenaar van de auto waarin deze bestuurder reed. Bovendien heeft de politieambtenaar in uniform foto's van de auto van verzoeker gemaakt op diens bedrijfsterrein. Dit wekt sterk de indruk dat de betrokken politieambtenaar met de mogelijkheden die hij beroepshalve had zijn eigen belang heeft nagestreefd ten koste van het belang van verzoeker.

In de tweede plaats heeft de toenmalige korpsbeheerder niet passend gereageerd op de ernst van deze zaak. Zij heeft de klacht over het politieoptreden in afwijking van het advies van de klachtencommissie gedeeltelijk ongegrond verklaard, en het verzoek om vergoeding van schade en onkosten op ontoereikende gronden afgewezen. Het had op haar weg gelegen om volmondig te erkennen dat sprake was geweest van een ernstige misstap. In plaats daarvan heeft zij de nadruk gelegd op het feit dat de politieambtenaar geen strafbaar feit heeft gepleegd, terwijl de strafwet hier niet de enig relevante maatstaf vormt. Bovendien heeft zij nagelaten om haar politiekorps duidelijk te maken dat het politieoptreden in deze zaak niet door de beugel kon.

Voor de overheid is integriteit van wezenlijk belang. Schending ervan tast het vertrouwen van de burger in de betrokken overheidsdienst aan. Dit geldt temeer voor de politie, die immers is uitgerust met buitengewone bevoegdheden. Wanneer zich toch een geval van integriteitschending voordoet, moet de burger er in elk geval op kunnen vertrouwen dat een daarover ingediende klacht leidt tot een correctie. Het is een gemiste kans dat de korpsbeheerder in deze kwestie op het punt van de corrigerende werking van het klachtrecht niet adequaat heeft gereageerd.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid is:

gegrond ten aanzien van:

- het (laten) wijzigen van de registratieset, wegens schending van het verbod van vooringenomenheid;
- het maken van foto's op het bedrijfsterrein van verzoeker, wegens schending van het verbod van misbruik van bevoegdheid;
- de motivering door de korpsbeheerder van haar oordeel op verzoekers klacht, wegens schending van het motiveringsvereiste;
- het afwijzen van het verzoek om schade- en onkostenvergoeding, wegens schending van het motiveringsvereiste.

Aanbeveling

De korpsbeheerder wordt in overweging gegeven om na overleg met verzoeker in contact te treden met de betrokken verzekeringsmaatschappij om aan te geven dat de registratieset van het ongeval niet op de juiste wijze tot stand is gekomen.

De korpsbeheerder wordt tevens in overweging gegeven de beslissing op het verzoek om vergoeding van schade en onkosten te heroverwegen met inachtneming van hetgeen daarover in dit rapport is overwogen.

Onderzoek

Op 13 januari 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer C. te Nijmegen, ingediend door mr. P.H.M. Essink, advocaat te Nijmegen, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid, en een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid (de burgemeester van Nijmegen).

Naar deze gedragingen werd een onderzoek ingesteld. De gedraging van het regionale politiekorps wordt aangemerkt als een gedraging van de korpsbeheerder.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd drie betrokken ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Eén ambtenaar maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker via zijn gemachtigde de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag aan te vullen. De overige betrokkenen gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Het verzoekschrift met bijlagen van 12 januari 2006.
2. Het door de politie op 19 januari 2006 toegezonden klachtdossier.
3. De reactie van politieambtenaar J. van 23 mei 2006.
4. Het standpunt van de korpsbeheerder van 2 juni 2006, met daarbij gevoegd enkele bijlagen.
5. De reactie van verzoekers advocaat, ontvangen op 25 juli 2006.
6. Het door de politie op 16 februari 2007 toegestuurde proces-verbaal van verhoor van Hy.
7. De nadere reactie van de korpsbeheerder van 8 mei 2007.
8. De nadere reactie van verzoekers advocaat van 19 juni 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond